DRAGO ŠIMUNDŽA

NAŠ BOG JE BOG LJUBAVI

URA KLANJANJA

INTIMNI RAZGOVORI
S EUHARISTIJSKIM ISUSOM

crkva u svijetu
SPLIT — 1981

23314

Pastoralna knjižnica Crkve u svijetu
4

S dopuštenjem Nadbiskupskog ordinarijata — Split
Imprimatur, br. 86/81.
Izdaje: Crkva u svijetu — Split
Odgovara: Dr. Drago Šimundža, Zrinsko-frankopanska 14, 58000 Split

Tisak: Tiskara DES — Split

»GOVORI, GOSPODINE, SLUGA TVOJ SLUŠA«

Kad je glasoviti propovjednik Lacordaire jednom zgodom trebao propovijedati o euharistijskom Isusu pred Presvetim, kažu da je svoju propovijed pretvorio u intimni razgovor s Gospodinom. Popeo se je na propovjedaonicu i pozvao prisutne da u tišini svoje duše mirno i sabrano porazgovaraju sa svojim Bogom... Nakon toga pošao je pred oltar, klekao i ostao cijeli sat u razgovoru i molitvi s euharistijskim Isusom.

Ne preostaje ni nama drugo nego da slijedimo njegov primjer. Jer, nijedna knjiga, nijedan nagovor ne mogu zamijeniti i nadomjestiti intimnost i izravni susret sa svojim Bogom, ovdje pred svetohraništem.

Ova knjižica, ove riječi i poticaji neka budu samo uvod, putokaz i ohrabrenje u našem susretu s euharistijskim Isusom.

* * *

Koliko puta nam je Gospodin govorio u dubinama naše duše, u glasu naše savjesti... Nekada smo ga poslušali, a nekada..., nekada smo se oglušili na njegov poziv. U srdžbi, u slabosti, u čežnji za vlastitom nasladom, za ugledom i bogatstvom, iz obzira ili nekakva ljudskog straha — zaboravili smo na Gospodina, na njegovu ljubav i dobrotu; možda smo za vremenito prodali ili proigrali vječno spasenje, vječnost...

Sada je čas da se svega toga sjetimo; da o svemu s euharistijskim Isusom porazgovorimo; da mu kažemo što nas tišti i muči; što nas s njim u životu spaja, što razdvaja; sve što nam je na duši; da se iskreno s njim posavjetujemo: da ga zamolimo i da mu obećamo...

Recimo mu slobodno sve, ali znajmo i njega čuti i poslušati. »Ako danas glas mu čujete — upozorava nas Sv. pismo — ne budite srca tvrda.« Doista, ovaj čas, u razgovoru pred Presvetim, ne smijemo biti tvrda srca. Iskrene duše recimo sa starozavjetnim prorokom: »Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša.«

Isuse moj, ojačaj moju volju i daj mi snage da danas iskreno shvatim tvoje riječi, i da ih zahvalan (-na) poslušam...

KLANJAM TI SE SMJERNO

Klanjam ti se smjerno, tajni Bože naš,
što pod prilikama tim se sakrivaš;
srce ti se moje cijelo predaje,
jer dok promatram te, svijest mu prestaje.

Vid i opip, okus varaju se tu,
al' za čvrstu vjeru dosta je, što čuh;
vjerujem u svemu Kristu, Bogu svom.
Istine nad ovom nema istinom.

Samo Bog na križu bješe oku skrit,
ovdje je i čovjek tajnom obavit;
vjerujem u oba, oba priznajem,
s razbojnikom isto skrušen vapijem.

Rana, kao Toma, ja ti ne vidim,
ipak Bogom svojim priznajem te s njim;
daj, da vjera moja uvijek življe sja,
da se ufam u te, da te ljubim ja.

Uspomeno smrti Spasa premilog,
Živi Kruše, što si život puka svog:
daj, da sveđ od tebe i moj živi duh,
dokraj žića budi najslađi mu kruh.

Pelikane nježni, Spasitelju moj,
blatna me u krvi peri presvetoj:
i kap njena može svijet da spasi cijel,
da bez ljage bude posve čist i bijel.

Isuse, kog sad mi krije veo taj,
žarku želju, molim, ti mi uslišaj:
daj, da otkrito ti lice ugledam
i u slavi tvojoj blažen uživam.

Sv. Toma Akvinski

SKROVITI BOG

Bože moj, kako bih htio (htjela) mnogo toga vidjeti, doživjeti, osjetiti, spoznati..., a tako malo znam i poznajem. Tolike mi tajne u prirodi i u mojem životu, u meni samome (samoj) ostaju neshvatljive. Tajanstven je naš početak i svršetak, tajnovit je i naš život, naše srce i duša. Ni sam (sama) sebe ne mogu spoznati...

Bože moj, kako su tajanstvene snage tvoje prirode: rendgenske zrake prodiru kroz tvrdu materiju, gigantski teleskopi poniru u tajne beskrajnog svemira, magnetska igla otkriva magnetska polja zemaljske kugle, lastavica, Bože moj, lastavica otkriva toplinu juga, radar udaljenost određenog predmeta, životinje osjećaju posebne mirise... dok čovjek ništa od toga ne vidi i ne osjeća. A ipak, on je mnogo savršeniji i bogatiji od svih tih sprava i stvorenja — on shvaća i osjeća opstojnost i blizinu svojega Boga. Mi ljudi imamo osjetilo vjere: doživljavamo i osjećamo svojega skrovitog Boga... cijelim svojim bićem; umom, dušom i srcem; životom i njegovim iskustvom, sviješću i savješću...

Bože moj, što ja mogu o tome reći nego da ti jesi, da si ti moj Bog i moj Stvoritelj, početak i svršetak mojega života. Bože moj, vjerujem u te, pomozi mojoj nevjeri; ojačaj moju vjeru.

Kažu da je sv. Augustin osjetio u sebi duboku želju da do kraja spozna svojega Boga. Istraživao je, razmišljao, pisao... Vjerovao je da će uspjeti. Ali jednoga dana, dok je, razmišljajući upravo o tajanstvenosti i veličini Boga, šetao uz more, opazi nekog dječaka, kako na obali morskoj prelijeva golemo more u svoju malu, u pijesku iskopanu rupicu.

— Što radiš, drago dijete? — zapita Augustin.

— Prelijevam more. Sve ću preliti ovdje.

I tog časa sine Augustinu misao: Pa ja sam taj dječak, ja sam kao i on. On bi želio preliti sve more u svoju malu rupicu, a ja bih želio beskrajnoga Boga do kraja shvatiti, »preliti« ga u svoj mali um, izjed-

načiti ga sa stvorenim i ograničenim stvarima, s predmetom koji istražujem...

Da, Bog se ne može izjednačiti s predmetom koji istražujemo, upozoravaju nas teolozi; spoznaja Boga je biblijska i životna. On je osoba, biće koje sa mnom uspostavlja dodir i odnos. I kao što ovaj svijet i ljude najbolje upoznajem kroz dodire i kontakte, tako i svojega Boga najbolje mogu spoznati i upoznati kroz moj religiozni susret s njim... kroz dodir i odnos sa svojim Bogom.

Kad su apostoli jednom zgodom molili Isusa da im pokaže Oca, Krist je uvjerljivo odgovorio: »Tko je vidio mene vidio je i Oca... Ja sam u Ocu i Otac u meni.«

Bože moj, osjećam da ću te najbolje upoznati i spoznati u tvojemu Sinu Isusu Kristu, u njegovoj poruci i u njegovu životu, u svojemu susretu s Kristom, u dodiru s euharistijskim Isusom.

* * *

Skroviti Bože, ti si stvoritelj svega, beskrajan si i nedokučiv, ali te moja svijest spoznaje, moje te srce osjeća i moja te duša žudi. Svjestan (svjesna) sam da bez tebe ničega nije moglo biti, da si ti sve ovo iz ljubavi stvorio. I, što je ovaj čas vrlo važno, znam da si nas toliko ljubio da si svojega Sina poslao na svijet... Po njemu i u njemu tvoja nam stvarnost postaje dostupnom, tvoja neizmjernost bliskom. Živiš i suosjećaš s nama, brineš se za nas, okupljaš nas u jednu obitelj, uspostavljaš s nama osobni dodir i kontakt...

Beskrajni svevišnji Bog čovjekom je iz ljubavi prema meni postao..., živio je, on Bogo-čovjek, u sličnim uvjetima kao što i ja živim..., osjećao je, trpio, ljubio... i umro je i uskrsnuo — za me. Jest, na to doista malo mislim, umro je i za me... uskrsnuo je i za me...

I nije mu to bilo dosta. Njegova je ljubav trajna, poduzetna, bliska: ostao je s nama u jednom drugom obliku, na sakramentalan način, stvaran i skrovit pod prilikama Hostije...

NAŠ BOG JE BOG LJUBAVI...

Kad je sv. Ivan apostol htio otkriti Boga, njegovu narav i intimnost, sasvim jednostavno je kazao: »Bog je ljubav.«

Ljubav! Silna je ta riječ. Jedina i prava stvarnost, koja stvara i pokreće svemir i svijet. Božanska ljubav, iz koje izviru svi naši odsijevi ljubavi; dobrota i milosrđe; osobna i doživljajna, koja me prihvaća i ljubi... Jer, dobro znam, Bog je stvorio svijet iz ljubavi, ali naš Bog nije samo Bog stvoritelj; on nije samo ljubio ovaj svijet, nije na me samo u svojoj vječnosti mislio; on i danas, sada ljubi ovaj svijet; konkretno: mene on sada i ovdje, u mojemu životu, cijeni i ljubi.

O kako ja površno shvaćam Boga i Božju ljubav prema svijetu, prema čovjeku... prema meni! A Bog je i mene stvorio iz ljubavi. Udahnuo mi besmrtni duh, tračak svojega božanskog bitka: neumrlu dušu. Pa taj široki bijeli svijet, sa svim ljepotama i čarima. Obdario si me tolikim dobrima. Ja jednostavno zaboravljam kolikim si me darima, Bože moj, obdario. Moje oči, moje uši, moje tijelo... Evo na primjer moje ruke: koji je to dar Božji! Bože moj, kako bih ti morao (morala) biti zahvalan (-na) za moje ruke... za gipkost mojih prstiju, za nokte koji ih zaštićuju, za osjet i snagu u njima... Kako je sve to veliki Božji dar, a ja i ne mislim na to.

* * *

Velik si, Gospodine, u svim djelima svojim, ali si mi najbliži i najdraži u beskrajnoj ljubavi svojoj, koju si iskazao i neprestano iskazuješ prema meni. Zahvaljujem Ti za tolike darove, koji mi se čine sasvim naravni: za otkucaje mog srca koje kuca dok ja i ne mislim na to, za zrak koji dišem a da gotovo nisam ni svjestan toga, za toplinu sunca i sjaj vedrih zvijezda, za čudnovato ali tako skladno satkano moje tijelo, za jedinstvo mojega bića: uma, srca i duše; za tajanstvene snage života koje su se božanstveno ujedinile u meni, za moju svijest i savjest, za me ovakvoga kakva si me stvorio (ovakvu kakvu si me stvorio)...

Kad o svemu tome mislim i razmišljam, osjećam kako su veličanstvene i istinite riječi sv. Ivana. Jest, doista, »Bog je ljubav«. Sve je stvorio i sve uzdržava iz silne ljubavi svoje; sve trpi i pripušta... jer je beskrajno milostiv i blag.

Shvaćam sada zašto njegovo sunce grije jednako i dobrima i zlima; zašto me ti, Bože moj, tako uporno ljubiš i čekaš, i kad sam slab i grešan, kad ti se iznevjerim i kad zaboravim na te... Razumljive su mi sada i one Kristove slike iz Evanđelja: kad Dobri Pastir traži zalutalu ovcu, kad otac radosno prima »rasipnog sina«, kad gospodar vinograda jednako nagrađuje sve radnike, i one koji su odmah ujutro počeli, i one koji su kasnije došli...

Jest, jest, koliko bi mi puta moj Bog mogao odgovoriti na moje sumnje i prigovore: »Što je tebi krivo što sam ja dobar?« — Božja je dobrota beskrajna, ima je za svakoga... I za me, slaba i grešna (slabu i grešnu). Veća je njegova ljubav, poručuju nam sveci, nego naša ljudska zloća. On je zato uvijek vjeran i milosrdan... Uzor mi je i upozorenje da i ja budem takav (takva) prema svojemu bližnjemu..., da mu ljubav za ljubav uzvratim...

* * *

Samo Bog milosrđa i ljubavi mogao me je tako beskrajno ljubiti, i na me od svoje vječnosti misliti, mojim me imenom zvati i sa mnom uspostaviti tako blizak, prijateljski odnos... pratiti moje korake i čekati da se, kad zalutam, k njemu vratim... O kako sam malo do sada na to mislio (mislila).

* * *

Neizreciv si, gospodine Bože moj, neshvatljiv gotovo u beskrajnoj ljubavi svojoj. Osjećam potrebu za tobom, uviđam da i u meni tinja tračak tvojega božanskoga bitka... Trebaš mi i kada bježim od tebe; nemiran (-na) sam u svakoj prividnoj sreći gdje tebe nema, nemoćan (-na) sam i slab (-a) kad se pouzdajem samo u se, griješim kad napustim tvoju zapovijed ljubavi, kad ti se iznevjerim...

»BOG JE TAKO LJUBIO SVIJET«

Naša je vjera objavljena vjera: sam Bog ju je objavio. Najprije po svojim nadahnutim poslanicima, prorocima, i konačno po Sinu... Isus je veliki posrednik između svijeta i Boga, između mene i Oca nebeskoga... Njegovom smo »modricom« izliječeni, njegovom smrću otkupljeni... Njegova riječ i život duši su mojoj svjetiljka. Euharistijski moj Isuse, dobro rasvijetli moju dušu.

Bog je u svojoj beskrajnoj ljubavi odlučio da čovjeku i čovječanstvu oprosti, još više, da nas svojom milošću duhovno posini. Zato je poslao na svijet svojega Sina. Ono što su stoljećima proroci naviještali Isus je usavršio i ispunio. On je uspostavio i sklopio novi savez zemlje s nebom, čovjeka s Bogom: otkupio nas i zauvijek pomirio s Ocem nebeskim, omogućio nam da budemo sinovi Božji i baštinici neba...

* * *

»Da, Bog je tako ljubio svijet, da je dao svoga jedinorođenoga Sina, da ne pogine nijedan koji u nj vjeruje, nego da ima život vječni. Jer, Bog nije poslao svojega Sina na svijet da sudi svijet, nego da se svijet spasi po njemu (da se ja spasim po njemu).

Tko vjeruje u njega tomu se ne sudi; a tko ne vjeruje već je osuđen, jer nije vjerovao u jedinorođenoga Sina Božjega...

Svatko tko čini zlo — kaže sv. Ivan — mrzi svjetlo i ne dolazi k svjetlu, da se ne otkriju njegova djela. Onaj koji radi što je pošteno dolazi k svjetlu, da bi se očitovalo da su njegova djela učinjena u Bogu« (Iv 3, 16—21).

Krist, dakle, po riječima sv. Ivana apostola, nije došao da sudi nego da spasi... da i mene spasi... No, ako me je stvorio i otkupio bez moje suradnje, ne može me spasiti bez moje volje i suradnje. Potrebno je da prihvatim njegovu ljubav i da mu ljubavlju za ljubav uzvratim... da u svojim svakodnevnim poslovima, poteškoćama i radostima nikada ne zaboravljam na nj, na ono što je za me učinio i čini...

»UMRO ZA MENE«

Na jednom groblju u Bostonu u Americi svaki dan je neki čovjek klečao uz jedan grob. Oni koji nisu znali o čemu se radi čudili su se silnoj požrtvovnosti i pobožnosti toga čovjeka. Još više je poticao njihovu znatiželju divni mramorni spomenik, na kojemu su bile napisane tri neobične riječi: »UMRO ZA MENE«.

Jednoga dana približio mu se neki znatiželjnik i zapitao ga kome on tako često dolazi, tko je sahranjen u njegovu grobu i za koga je taj umro...

— Za me, odgovorio je snažno uzbuđen i duboko dirnuti hodočasnik. Imao sam najboljega prijatelja u životu. I kad mi je došao poziv za vojsku, toliko me je volio, da je on pošao mjesto mene... Iz rata se nije vratio. Umro je za mene, mjesto mene... Sve sam pretražio dok sam našao njegove posmrtne ostatke. Donio sam ih i sahranio ovdje...

* * *

I nas se, sigurno, duboko doimlje ovaj slučaj. Jer, kad nam je tako nešto pred očima, kad nešto izravno doživimo, snažno nas dira; dok, naprotiv, tako lako neke stvari zaboravljamo... zaboravljamo, jer ih nismo svjesni, nismo svjesni koliko za nas znače.

Euharistijski moj Gospodine, kako ja lako zaboravljam na tvoju silnu ljubav koju si mi iskazao... na krv koju si za me prolio... na križ i muku tvoju...

Bio je jedan dan, koji je zauvijek upisan u sudbini svijeta kao VELIKI PETAK... dan kao toliki drugi, ali dan u kojemu si, dobri moj Isuse, ti UMRO ZA MENE...

O kad bih ja bio zahvalan poput onoga dobrog čovjeka iz Bostona... kad bih se barem koji put preko dana sjetio da si ti moj veliki dobročinitelj, da si mi svojom smrću otvorio nebo, da se iz dana u dan na svetim oltarima i danas za me žrtvuješ, da me beskrajno ljubiš i potičeš da i ja prihvatim tvoju ljubav...

Sad je čas, euharistijski moj Isuse, da o tome razmišljam i da stvorim čvrstu odluku da ću ubuduće više na te misliti...

BOŽANSKO POSINOVLJENJE ČOVJEKA

Naš Bog je Bog ljubavi, a naša vjera božansko posinovljenje čovjeka. Bog me beskrajno ljubi i želi da po njegovoj milosti sudjelujem u božanskoj gozbi života. Vjera me uči i omogućuje mi kako ću u tome uspjeti...

Eto, u tome je smisao i bogatstvo naše vjere, kršćanstva, Kristove radosne vijesti, Evanđelja. Niste vi sluge nego prijatelji moji, poručuje nam Isus. Nismo prognanici nego subaštinici Kristovi, baštinici i djeca vječnoga Oca, upozorava nas sv. Pavao.

Vjera, kršćanska vjera, u kojoj sam kršten, nije neki teret i zabrana, bijeg od života ili umišljanje. Vjera je životna stvarnost: s jedne strane Bog, silna Božja ljubav i dobrota, a s druge moja mogućnost da s tom ljubavi i dobrotom suosjećam i živim... U sreći i ljubavi, časno i pošteno, čiste duše i vedra čela; da u sebi ostvarim puninu milosti... Jer, ja sam baštinik vječnoga Boga, hram Duha svetoga, gost na gozbi euharistijskog Isusa, sudionik sakramentalnog, tj. milosnog života...

Kako sve to znam? Pa jednostavno i lako: to je sadržaj naše vjere, poruka Kristova Evanđelja. Nije naš Bog ljubomoran, naš Bog je blag i milosrdan. On želi da budemo sretni na ovom i na drugom svijetu, u vječnosti..., da pošteno živeći, pošteno radeći, čuvajući se slabosti... živimo sa svojim Bogom i tako u sebi, u svojemu radu i životu, ostvarujemo temeljni poziv i određenje ljudskog bića: božansko posinovljenje čovjeka, u vjeri, ljubavi, predanju u Božje ruke, u milosti... Časno i pošteno! Bez straha i poniženja...

* * *

»Bog bogat milosrđem, kaže sv. Pavao, iz svoje velike ljubavi kojom nas je ljubio« poslao je na zemlju svojega Sina... Krist je došao na ovaj svijet: I Riječ je tijelom postala. I prebivala među nama. Tajanstveno je to djelo. Bog je postao čovjekom, kaže sv. Augustin, da bi čovjek postao bogom, da bi bio sličan Bogu, da bi božanska milost prostrujila našim žilama...

Tajanstven je i naš život, moj fizički život, sa svojom dušom, psihom, osjećajima i mislima... Moj duhovni život... I, eto, Bog dolazi, Krist dolazi da me prodahne, osvijesti, otkupi, intimnije poveže s Bogom... Ja sam baštinik svih njegovih zasluga... »Od njegove punine svi mi primismo, i to milost na milost.«

Uz malo dobre volje ja sve to mogu ostvariti... Po krštenju sam, znam, na poseban način postao Božjim djetetom, ušao sam u intimno zajedništvo sa svojim Bogom. Uz naravni u meni se tada začeo milosni, sakramentalni život. Ja tek sada naslućujem što bi sve mogao (mogla) u sebi ostvariti, s čime se sve duhovno okoristiti iz tog neiscrpivog izvora... Samo, ako hoću, ako ja hoću...

* * *

Doista — shvaćam to — bogatstvo naše vjere očituje se u jednoj novoj stvarnosti: u milosti, koja mi je uvijek na dohvatu ruke, koja kad sam u miru sa svojim Bogom i s bratom čovjekom, kad nemam na duši grijeha i kad se pokajem, struji mojim žilama, mojom dušom... Primam je u sakramentima, jačam je kreposnim životom, povećavam je svojom vjerom, ufanjem i ljubavlju...

A kako je to jednostavno i lako! Moj svakodnevni, obični, ljudski život — ako ja hoću — istodobno postaje božanskim životom u meni... I ne traži se za to mnogo: samo čestit život, prava nakana i uzajamna ljubav sa svojim Bogom. Kad dobro mislim, kad pošteno radim, kad ljudski i kršćanski nastupam... Bog je sa mnom, milost me njegova prati. Kad sam pošten (-na) i pravedan (-na), kad vršim Božju volju i opslužujem njegove zapovijedi, kad se kajem za svoje prestupke, kad pomažem svojemu bližnjemu, kad ljubim, opraštam, kad unosim mir i sklad u svoju obitelj, u svoju okolinu, u duše... ja surađujem sa svojim Bogom, milost me njegova jača, Krist u meni djeluje, njegova me ljubav ispunja...

PRIČESNA TAJNA

— Tata, zašto gori ono malo svjetlo na onome oltaru? — pitalo je dijete svojega oca u crkvi.

— Ono je vječno svjetlo. Ono uvijek gori i svakome tko dođe u crkvu pokazuje da se ondje na onome oltaru nalazi dragi Isus, odgovorio je otac.

— A mogu li ga ja vidjeti? Mogu li vidjeti dragoga Isusa?

— Možeš, prihvatio je ponovno otac. Vidjet ćeš ga na sv. misi. Sada se dragi Isus nalazi u Presvetom oltarskom sakramentu u svetohraništu, vidjet ćemo ga sutra na misi, u maloj bijeloj hostiji...

* * *

Onaj isti Isus, Sin Božji, Bog i čovjek, Krist, koji je došao na ovaj svijet, utjelovio se, trpio i umro za naše spasenje, sada se, evo, ovdje nalazi pod prilikama kruha. Toliko nas je ljubio da je odlučio trajno, na vidljiv ali skrovit način, ostati s nama. I ostao je. Sakramentalno, ali stvarno prisutan.

Tajna je to, euharistijska tajna. Do nje dopire svjetlo vjere, sigurnost Kristove riječi, moj doživljaj dobrote i ljubavi Božje. I ja znam da si ovdje prisutan, da me čuješ, euharistijski moj Isuse. Ostao si s nama, da nam zasvjedočiš svoju ljubav i omogućiš da ostvarimo svoje božansko posinovljenje, da nas prožme milost Božja i nadahne njegova ljubav..., da stalno kontaktiraš s nama: da blagoslivaš, da krijepiš, da tješiš, da liječiš, da brišeš nam suze i da opraštaš nama grijehe naše... Da budeš s nama, naš prijatelj i brat; da budeš sa mnom, moj suputnik na stazama života...

* * *

Bože moj, kako ja često zaboravljam da je euharistijski Isus žarište naše vjere, središte našega spasenja, da on uprisutnjuje svu onu povijesnu stvarnost Kristova upućenja i života, od onog prvog Božića do stvarnog Velikog petka, Uskrsa i Uzašašća...

Moram jednom shvatiti da Evanđelje nije neka daleka prošlost, da Krist nije samo bio i izvršio svoju misiju, umro i uskrsnuo, da misno slavlje nije samo uspomena... — jer, sve je to stvarnost, moja sadašnja stvarnost. Sve se to još uvijek i sada zbiva i događa. Krist je baš sada prisutan u mojemu životu; njegovo djelo spasenja, Križ i uskrsnuće, sada u meni djeluju. On je sada u misi prisutan; on danas izravno meni govori, kao što je nekada govorio svojim apostolima.

Euharistijski Isus posadašnjuje svu zbilju povijesnog Spasitelja. Za me se, stvarno, sve to događa ovdje i sada, u mojemu konkretnom životu, u dodiru i praktičnom odnosu prema jednom jedinom Kristu, kojega sada najizravnije doživljavam u euharistiji. Ovdje zatvoren u svetohraništu, pod prilikama Hostije, on i danas potvrđuje svoju muku, svoje milosrđe i ljubav, svoj vječni Govor na gori... Kraljevstvo Božje u dušama, u meni: »Blago milosrdnima jer će postići milosrđe! Blago onima koji su čista srca jer će Boga gledati! Blago mirotvorcima jer će se sinovima Božjim zvati! Blago...«

Blago onome tko sluša Božju riječ i vrši je!

* * *

Isuse, evo pred tobom stojim. Gledam vječno svjetlo i shvaćam tvoju blizinu. Čujem te u dubini duše. Vidim te očima vjere. Doživljavam te u tvojoj ljubavi, blagosti i milosrđu. Slušam tvoj glas: »Dođite k meni svi vi umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti...«

Zašto me zoveš, otkada me poznaješ? Poznaješ me i zoveš me od svoje vječnosti; prije nego što sam začet (začeta) ti si na me mislio. Što sve nisi za me učinio! A ja sam, eto, toliko puta preko svega toga ravnodušan prešao. Daj da jednom ozbiljno shvatim i iskreno prihvatim tvoj zov, da s tobom i u tebi potražim i nađem temeljno životno opredjeljenje, da ga zajedno s tobom vršim i ostvarujem... — Ti si spreman! — Dakle: na meni je da počnem!

Mogu: samo ako hoću..., ako ja hoću...

»JA SAM KRUH ŽIVOTA«

Kažu da je časna sestra Terezija Neumann dugo živjela, 40 godina, a da nije uzimala nikakve hrane osim pričesti, Isusa pod prilikama kruha u maloj bijeloj hostiji. Mnogi to čudo pripisuju, Isuse, tebi, tvojoj božanskoj moći, tvojemu čudesnom djelovanju u ovoj službenici Božjoj. Ja vjerujem da si ti to mogao učiniti. Ali znam, da si ti u biti hrana naše duše, a ne našega tijela, da je pričest naše sjedinjenje s tobom, izvorom milosti i božanskog života. Ti si, doista kruh života, ali trajnog, vječnog Božjeg života u našoj duši, koji povezuje našu vremenitost i vječnost, naš ovozemaljski život s vječnim.

* * *

Sve što na ovome svijetu živi — i biljke i životinje — osjeća potrebu za životnim energijama, nužnim za opstanak i razvoj. Te energije dolaze u organizme putem ishrane, hranom. Sve se na ovom svijetu hrani.

Ima, međutim, jedna hrana, hrana naših duša, koja se potpuno razlikuje od svih drugih oblika hranjenja i hrane. To je euharistijska gozba, sudioništvo s Kristom i u Kristu, pričest, kako mi to obično kažemo. Zajedništvo s euharistijskim Isusom. Ta hrana ima druge i drugačije učinke: ona hrani dušu, hrani naš duhovni život, onaj milosni, božanski život u nama. To je onaj izvor neiscrpivog bogatstva Kristova koji se zajedno s njim razlijeva našim bićem, našom dušom, posvećuje nas i pobožanstvenjuje. S Kristom postajemo sudionici Božjega života...

* * *

Sve nam je to Krist donio i objavio; ostavio nam je to u svojoj ostavštini, u oporuci na Posljednjoj večeri. Mi vršimo samo ono što nam je on priopćio: kroz euharistiju, s euharistijskim Isusom, ostvarujemo svoje sudioništvo u njegovu božanstvu...

* * *

»Ja sam kruh života — kazao je Isus. — Tko dolazi k meni sigurno neće ogladnjeti. Tko vjeruje u mene

sigurno neće nikada ožednjeti.« I dok su se Židovi čudili što to on govori, Krist nastavi: »Zaista, zaista, kažem vam, onaj koji vjeruje ima život vječni. Ja sam — ponovio je Isus — kruh života. Očevi vaši jedoše manu u pustinji i pomriješe. Ovo je onaj kruh što s neba silazi da onaj tko od njega jede ne umre. Ja sam — još jasnije će Krist — živi kruh koji je sišao s neba. Ako tko jede od ovoga kruha živjet će uvijek. Kruh koji ću ja dati tijelo je moje — za život svijeta« (Iv 6, 35—51).

Ni učenici Isusovi nisu odmah shvatili značenje i smisao tih riječi. No na Posljednjoj večeri Krist je ponovno podsjetio na svoju euharistijsku poruku i izričito u svojoj oporuci ostavio samoga sebe u tajni kruha i vina, u euharistijskoj gozbi, za život svijeta: »Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje.« — Eto to su riječi Gospodinove, koje do dana današnjega odzvanjaju na našim oltarima, i u našim dušama: potvrđuju našu vjeru u euharistijskoga Isusa, žarište našega duhovnog života...

* * *

Euharistijski moj Isuse, svjestan sam (svjesna sam) što mi sve nudiš, koje mi bogatstvo milosti pružaš... A ja? Ja kao da se bojim toga bogatstva. Zanemarujem — možda? — njegovu vrijednost. Dobro si ti rekao: »Gdje je blago tvoje, ondje će biti i srce tvoje«. Zaokupljen (-na) sam previše ovozemaljskim brigama, imanjem, radom, čarima ovoga svijeta, standardom, ugledom, obzirom, zavodljivošću ugodna trenutka... I moje srce, na žalost, tako često na ovozemaljske slasti i radosti misli.

Prijatelju i suputniče moj, ti si hrana duše moje, okrepa moga duha, cijeloga mojega bića; poistovjećuješ se sa mnom, postaješ dio mene, ulaziš u moju dušu... Znam da mi ne treba ništa drugo nego da te takvoga primim i prihvatim, da te u pričesti blagujem i u životu s tobom češće razgovaram, da zajedno s tobom planiram i živim...

HRAM DUHA SVETOGA

Da, kao što u našemu naravnom, svakodnevnom životu trebamo pomoći i razumijevanja, kao što i mi s drugima surađujemo, iskazujemo im svoju ljubav i poštovanje, tako i u našemu duhovnom, vjerskom životu osjećamo potrebu za Božjom suradnjom i ljubavlju...

I, hvala Bogu, imamo priliku da tu uzajamnu ljubav i suradnju u našemu životu provodimo... Euharistijski Isus nam je uvijek na raspolaganju... On je ovdje, ostao je s nama, da nam u našemu životu bude suputnik i brat, da nas prati i jača... Da mene u mojemu životu osobno susretne i sa mnom zajedno živi...

* * *

Kad su se stari Izraelci vraćali u obećanu zemlju, sam Bog ih je preko Mojsija vodio. U časovima kad su napuštali svojega Boga, obuzimala ih je tjeskoba, lutali su pustinjom...

Ali, Bog nije htio zapustiti svoj narod. Dao im je zato svoj znak, svoje svjedočanstvo, da ih ono stalno na nj podsjeća. Tako je naredio Mojsiju da mu se napravi sveti šator, prebivalište u narodu. Čitavo jedno poglavlje u knjizi Izlaska (26) upozorava stare Izraelce kako moraju napraviti i urediti sveti šator, da bi bio dostojno prebivalište Svemogućega, u stvari znakova njegove prisutnosti, kovčega zavjetnog i posvetilišta... I stroge su riječi, precizne i važne, jer o Božjem se prebivalištu radilo... Stari su ih Izraelci doslovce izvršavali...

U Novom zavjetu, znamo, Krist nam otkriva silnu ljubav i dobrotu vječnoga Boga. I u toj ljubavi i dobroti Bog nam nije ostavio samo svoje znakove i svjedočanstvo svoje prisutnosti... Ostavio nam je samoga sebe u Presvetom Oltarskom Sakramentu...

* * *

Sjetim li se sada, kako je Gospodin u Starome zavjetu naredio Mojsiju kakav će, koliki će i od čega će sve izraditi sveti šator, u kojemu će se nalaziti

samo znakovi Božje prisutnosti na zemlji — koliko ja danas moram više voditi brige da bi šator euharistijskog Isusa, samoga Bogo-čovjeka, bio po njegovu ukusu i njegovoj božanskoj mjeri...

Nesebična je Kristova ljubav... On ne sili, ne nalaže... On ljubi i u toj ljubavi doživljava čovjeka... mene... Očekuje ipak da mu i ja uzvratim ljubav za ljubav...

* * *

Ja koji put pomišljam da sam dobar kršćanin (dobra kršćanka). Rado doprinosim za svoju crkvu. Drago mi je da je naša crkva uredna, lijepa. O kako bi trebalo biti sjajno i zlatno sveto posuđe... Kako bi... Pa sam Isus tu prebiva!

Poznajem li dovoljno svoju vjeru? Dajem ponekada svoj doprinos i mislim da je s tim sve svršeno. — U Starom je zavjetu sveti šator bio prebivalište znakova Božje prisutnosti... i Bog je onako brižno zahtijevao, da to prebivalište bude tako savršeno izgrađeno, da bude čisto, skladno, uredno...

A u Novom zavjetu? U Novom zavjetu sâm Bog prebiva... euharistijski Isus k nama dolazi. Jest, On u meni prebiva. Nisam li ja, stoga, novozavjetni šator samoga Boga? — Vi ste hramovi Duha Svetoga, upozorava nas sv. Pavao. I stvarno, euharistijski Isus dolazi u moju dušu, u svoj šator, svoj hram u mome srcu.

* * *

Sada tek razumijem riječi sv. Augustina: »Ljubi, i čini što hoćeš!« — O kad bih ja iskreno ljubio (-la) svojega Boga, ta bi me ljubav s njim sjedinila; ne bi mi dopustila da ga vrijeđam, da mu se iznevjerim... Savršen bih mu »šator« izradio (izradila) u svojoj duši, u svojemu životu...

Ja sam, Bože moj, tvoje prebivalište, sveti šator, o kojemu govori Sv. pismo. O kako bih se morao (morala) truditi da to prebivalište, moja duša, bude po tvojoj mjeri i tvojemu ukusu... Trudit ću se — danas ti to iskreno obećajem.

ŽIVOT MOJ SVAGDANJI

Znam, Isuse moj, da se moja ljubav i vjera očituju u mojemu svakidašnjem životu, u sitnim, malim stvarima, iz dana u dan... A u tome sam, očito, slab (slaba). Više mislim na konkretno i zemaljsko, nego na te i nebesko. Zemlja me snažno osvaja i privlači... kao da ću na njoj vječno živjeti. Mekoputan (-na) sam i slab (-ba). Ne znam se ili, bolje, često se i ne želim oduprijeti... Tu su, čini se izvori mojih umišljanja i grijeha...

Ne volim križ... ne mogu se suzdržati... ne znam oprostiti... Trčim za današnjim standardom, imanjem... zaboravljam na tvoju ljubav i tvoje zapovijedi... Griješim... — Ne volim žrtvu...

* * *

Svjestan (-na) sam, moj euharistijski Isuse, da se moj život, i slabosti i vrline, sastoji od malih stvari: od lijepe ili ružne riječi, od osmijeha ili mrka pogleda, od razgovora ili šutnje, prijekora ili oproštenja... od dnevnih sitnih obaveza i dužnosti, od svijesti kako sam ih izvršio (-la), od kratkih susreta s tobom, od brige za moj tjelesni i duhovni život, od brige, požrtvovnosti i zalaganja za svakoga, posebno malog čovjeka, tvoga i moga brata...

Baš te male svakodnevne brige i stvari, taj rad koji vršim i obavljam, molitva koju molim, moj susret i odnos s mojim bližnjim, moja svijest i savjest koje u sebi nosim, tijelo i duša, za koje se brinem... To sam u stvari ja, to je moj život...

Moje obaveze i moj rad sastoje se od malih dnevnih službi i dužnosti, ali po tim službama i dužnostima, po onome kako ih primam i vršim, ja ostvarujem svoj ljudski i kršćanski poziv, ostvarujem svoju vjeru i, konačno, samoga (samu) sebe...

* * *

Kad se jednoga dana nađemo pred Gospodinom, neće nas on pitati, neće me on pitati, što sam u životu bio, koju sam službu vršio... nego kako sam svoje dužnosti vršio, s kojom sam ih sviješću i savješću

obavljao... Ove moje male sitne stvari odlučuju o mojoj sadašnjoj i vječnoj sreći... Možda sve ovisi o jednom trenutku, o jednoj krivo donesenoj odluci, o prvom grijehu ili iskrenom kajanju...

* * *

O kako su često mali ljudi, male neugledne osobe, koje svijet prezire i mrzi, veliki i časni duhovi, sveci Božji...

Jedna stara legenda pripovijeda o nekoj dobroj časnoj sestri koja je bila toliko skromna, da su njezine poglavarice mislile da nije ni za što nego da čisti staje... Međutim, kad se pojavila kuga u gradu i kad se tražila najbolja i najplemenitija osoba koja će kleknuti pred Gospodina i izmoliti da nestane kuge, uzalud je časna majka preuzela na se tu ulogu, uzalud i njezina ugledna zamjenica, uzalud tolike druge do kojih se u samostanu i gradu mnogo držalo. I nije bilo druge, morala je poći pred Presveto sestra »čobanica«, skromna i neugledna, ali plemenita srca i duše... Pomolila se i, kaže legenda, odmah je nestalo kuge...

* * *

Mi se u životu, euharistijski moj Isuse, tako često borimo za prva mjesta, umišljamo da nam se drugi moraju klanjati, drsko nastupamo... Divimo se najčešće lijepima, bogatima, moćnima... Zaboravljamo na tvoje savjete i upozorenja. I kad o njima govorimo, kad ih spominjemo, kad druge učimo..., sami u istoj stvari često griješimo. Ti koji si došao da služiš, a ne da budeš služen — nauči me kako se moram u životu vladati, koga i što trebam u životu cijeniti...

* * *

Vrijeme je, Bože moj, da budem iskren s tobom i sa samim sobom... da svoje odluke počnem sprovoditi u djelo, ostvarivati u životu... da zajedno s tobom ozbiljnije mislim na svoj duhovni život, na svoju vječnost, koja ovisi o mojemu svakodnevnom, praktičnom životu...

VJERA U MOJEMU ŽIVOTU

Na žalost, ja često pogriješim... Jest, Bože moj, ja griješim. Ti znaš sve moje grijehe i prestupke i stoga ti ih sada neću nabrajati... No ovoga časa moram dublje proniknuti u život, u svoje shvaćanje i doživljavanje života. Moram... Da bih mogao (mogla) donijeti pravilnu odluku, moram sebe i tebe bolje upoznati...

... i moja je želja da budem sretan i veseo (sretna i vesela) u životu..., da uspijem..., da ispunim svoje želje i nade..., da postignem stanovito blagostanje..., da osjetim ljepotu ovoga svijeta..., da uspijem u svojemu zvanju... da budem zadovoljan (zadovoljna) i da me ljudi cijene...

Bože moj, kako se ja rijetko utječem tebi da me u tome pomogneš..., da ja zapravo u zajedništvu i suradnji s tobom sve to ostvarim i doživim... U zajedništvu s tobom... Jer, ti si, znam, jedini pravi smjer i putokaz: kako se sve to može, časno i pošteno, ostvariti i doživjeti...

Ima jedna stvar koja se tako lako u meni javlja, jedna čudna misao: da bih bio sretniji (-a) bez Boga, da bi mi bez Boga bilo lakše živjeti... Tako sam slab (-a), i to mi koji put dođe na pamet. Moram Ti priznati, Bože moj, da sam ja često lakovjeran (-a) i sebičan (-na). U toj sebičnosti očito griješim, varam se...

* * *

Stara je mudrost odavno upozoravala: Čovječe, upoznaj samoga sebe! — Ne moram se i ne smijem se sebično u se ovako zatvarati, skrivati se: i pred sobom, i pred drugima, i pred tobom, moj Bože... Morao (morala) bih češće ispitati svoju savjest, svoj odnos prema tebi, prema sebi i prema svom bližnjemu. Ali ja to izbjegavam. Sličan (slična) sam u tome nekoj ženi, koja je u svojoj zapuštenosti i ružnoći, kad se onako neuređena i srdita, gruba, pogledala u ogledalo i vidjela da je ružna, razbila ogledalo; umjesto da se

promijenila, uredila... ona se nije nikada više htjela gledati u ogledalu...

Slab (-a) sam, Bože moj, slab (-a)... Ne preostaje mi drugo nego da se saberem..., da se pokajem..., da stvorim čvrste odluke... baš u onome u čemu sam najslabiji (najslabija)... i da se u svojemu svakodnevnom životu popravim...

* * *

Vjera me — pa svjestan (-na) sam toga — uvijek samo dobro uči, ljudski me i kršćanski plemenito odgaja... pomaže mi da se cjelovito izgradim i ostvarim... da ostanem vjeran (-na) glasu svoje savjesti, da humano živim, da se nesebično zalažem za svojega bližnjega, da ljubim Boga i brata čovjeka, da živim i doživim svoju ljubav i svoju sreću, pošteno, otvoreno, ljudski i kršćanski...

Vjera je doista dar Božji, ali dar koji ja zajedno sa svojim Bogom prihvaćam i čuvam, dar koji mi otkriva pravi PUT, ISTINU I ŽIVOT. Ne trebam se zbog svoje vjere ničega u životu stidjeti, ničega, što je dobro i pošteno, odricati, ništa autentično ljudsko u sebi zanijekati...

Moram jednom shvatiti da vjera nije neki teret, namet ili poniženje. Vedra čela i ponosne duše, bez straha i poniženja, smireno ali postojano, kršćanski, ja kao kršćanin moram svoju vjeru u životu živjeti... Tako će mi doista postati još ljepšim darom, korisnijom i dražom. Jer, i Bog i mi ljudi volimo cjelovite ličnosti, prave značajeve, karaktere, iskrene ljude čvrsta uvjerenja...

* * *

Osjećam, Isuse, da ti nisi sebičan, da nisi zavidan... Ti se sa mnom raduješ mojoj sreći, žalostiš se zbog moje nesreće... Moji prestupci i grijesi sigurno te žaloste i mene istodobno čine nesretnim... Da, da, nesretnim — i kad časovito osjećam neko zadovoljstvo, uspjeh ili sreću...

Nisi ti sebičan, Bože moj, znam to, dobro to znam. Sve što mi pružaš i činiš, što mi savjetuješ i preporučaš... sve je u biti za moje dobro.

POZIV DRAGOM ISUSU

O Isuse, kako bih volio kad bi se
udostojao da uđeš u moj stan.
Gdje sasvim obične o zidu stvari vise.
Gdje se u oknima rano ugasi dan.

Pričao bih ti kako svjetiljku mutnu palim
da kratki svoj dan produžim.
Kako živim životom sasvim malim.
I pun jeda, sa braćom svojom služim.

Pričao bih ti o ljudskoj kući.
O oknima koja su pokatgod plava.
O vratima kroz koja pognut moraš ući.
O bravi koja se čvrsto zaključava.

Pričao bih ti kroz dim obične cigare,
O svakom čovjeku i kako se koji zove.
I kako jedni uvijek nose haljine stare.
I kako drugi uvijek nose haljine nove.

I kako ima sedam bližnih dana.
O Isuse, i svaki je ko što je bilo juče.
I o tom kako se, kad zaboli rana,
šešir na čelo duboko, duboko natuče.

Pričao bih ti dugo, sve dok ne začujemo
kako se rosa niz prozor sliva.
Onda bih ti rekao sasvim nijemo:
Isuse, umoran si, tebi se sniva.

O lezi, zaspi na postelji ovoj,
koju čovjek svaki dan otkupi.
Tužno ti čelo ovit ću u utjehe povoj.
Spavaj samo, a ja ću na klupi.

(Nikola Šop; iz zbirke *Isus i moja sjena*)

* * *

— Što bih ja sve rekao (rekla) Isusu...?

NAUČI ME, GOSPODINE...

Ovo moderno vrijeme potpuno me je osvojilo. Više nisam gospodar (gospodarica) sebe... Postajem nervozan (-na)... spominjem živce... U jednu riječ, u svemu sebi popuštam... Lagodnost me je potpuno zaokupilo, priče i čavrljanja... Za to imam vremena, ali kad treba nešto dobro učiniti, nešto podnijeti, malo se žrtvovati..., onda: ili »nemam vremena«, ili su mi »slabi živci«, ili će mi se »drugi rugati«, ili »mi to jednostavno ne možemo«, »to ni Bog od nas ne traži«... Imam stotinu izlika i isprika...

* * *

Bože moj, kako ja zaboravljam da svojim prevelikim popuštanjem, svojim trčkaranjima za modom i bježanjem od svakog križa i žrtve — škodim samom (samoj) sebi, svojoj obitelji, svojoj okolini, društvu u kojemu živim... Nema ništa od onoga čovjeka, od one žene koja ne može ništa podnijeti, ništa pretrpjeti, ničega se odreći, ništa od sebe žrtvovati...

* * *

Pripovijeda se o jednoj ženi, kako se jednoga dana tužila Bogu da je oslobodi njezina križa. I Bog joj se u snu pojavi, pokaza joj mnoštvo manjih i većih životnih križeva, i reče: izaberi koji hoćeš. I što ćeš vidjeti, ta žena se iznenadi, zastade, pogleda dobro sve križeve, opipa ih, i uze jedan, koji joj se učini najlakši. Kad ga bolje pogleda i stavi na svoja ramena, prepozna da je to baš njezin životni križ, zbog kojega se tužila Gospodinu...

* * *

Nauči me, Gospodine, da nađem malo vremena i za te..., u stvari, za se, za svoju duhovnu obnovu, za svoju dušu... Znam da i ja moram na svojim ramenima ponijeti život... prihvatiti i svoj križ... Pomozi mi da se naučim malo truditi... žrtvovati se za ono što je dobro... odricati se u životu nekih svojih malih, sitnih radosti... da bih se mogao (mogla) na koncu zbiljski radovati, radostiti...

PUT, ISTINA I ŽIVOT

Mlak (mlaka) sam, dobri moj Isuse. Više se brinem za vanjsko i materijalno nego za unutrašnje i duhovno. Tužim se stoga često na ovo ili ono... Nemam vremena, kažem, a znam da imam vremena i da ga mogu imati, ako hoću...

Bježim li ja, možda, i od onoga križa, one žrtve, koju bi za svoje vječno dobro morao (morala) prihvatiti? Zaboravljam li da ćeš mi, ti moj Isuse, u mojim nevoljama pomoći...? — Je li mi sve postalo teško?

* * *

Euharistijski Isuse, sjećam se one zgode iz Evanđelja, kad ti se obratio onaj bogati mladi čovjek i pitao za savjet, što mu treba činiti u životu, da bi imao život vječni. Ti si mu tako jednostavno odgovorio: Vrši zapovijedi: Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim..., a bližnjega svojega kao samoga sebe...

Da, Gospodine, toliko sam puta čuo (čula) te tvoje dvije zapovijedi ljubavi: Ljubiti Boga... i bližnjega. U tome je, kazao si ti, sadržan sav zakon i proroci. To je središnja misao naše vjere, sažetak Evanđelja i jedina praktična obaveza u našemu životu... Ljubiti Boga i bližnjega, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom mišlju svojom... Iskreno, životno, stvarno!

Ljubiti Boga, i bližnjega, kao samoga sebe... Pa i više nego samoga sebe, poput tebe, euharistijski moj Isuse. Jer, nema više ljubavi nego kad tko život svoj da za prijatelje svoje. — A ti si ga dao... I za me si ga dao... Sada vidim da se jedino u takvoj ljubavi ostvaruje prava vjera.

* * *

Tako me divno učiš, tako mi svojim velikim primjerom svijetliš... Doista, Kriste, ti se, kao što si sâm rekao: moj PUT, ISTINA I ŽIVOT... I ŽIVOT! Jer, tko želi sačuvati svoj život... izgubit će ga, a tko ga izgubi, kažeš ti: »radi mene« — spasit će ga. Ti

si to rekao, Bože moj, s uvjerenjem si potvrdio na drugom mjestu: »Ja sam uskrsnuće i život...« I život!

A ja toliko žudim za vječnim životom, za potpunom srećom, za neprolaznom ljubavi. Tko mi to može dati, tko me u tome potpuno usrećiti? Ti i tvoje Evanđelje, sveta vjera, moje životno pristajanje uza te, prihvaćanje i vršenje životne istine: da si ti jedini pravi PUT, neprolazna ISTINA i vječni ŽIVOT.

* * *

Na jednom groblju u Firenzi ima jedan neobičan nadgrobni spomenik: sivi mramorni stup na kojemu su napisane riječi: Život kratak, rijetko veselje, zavidna smrt i vječna žalost.

Koje teške riječi. Napisala ih je, kažu, neka žena koja u svojemu životu nije računala na Boga i svoju vjeru. Mislila je, priznaje, da će bez njih biti sretna. I na kraju napisala je te čudne riječi: Život kratak, rijetko veselje, zavidna smrt i vječna žalost...

Kolika je to razlika od autentičnog kršćanskog života i vedrih kršćanskih nadgrobnih spomenika... od života i doživljaja jednog Božjeg siromaška sv. Frane, jedne vedre sv. Male Terezije, tolikih plemenitih kršćanskih očeva i majki, djevojaka i mladića, koji, uza sve poteškoće života, nalaze svoj mir i svoju sreću u Gospodinu, zajedno sa svojim Bogom, u svom svakodnevnom, često napornom i nemirnom životu... Ali, sa svojim Bogom! S Kristom koji je i meni u mojemu životu PUT, ISTINA I ŽIVOT...

* * *

Isuse, daj da pođem tvojim PUTEM, i kad mi je težak..., da prihvatim tvoju ISTINU..., da živim tvoj ŽIVOT...

Kad su ti dovodili grešnike, opraštao si i blago dodavao: Idi i ne griješi više... Eto, kao da sada čujem tvoju riječ koju mi prijateljski upućuješ: Idi i ne griješi više...

»IDI I NE GRIJEŠI VIŠE«

Blažen čovjek koji je mogao sagriješiti, a nije sagriješio, zlo učiniti, i nije učinio — kaže Sv. pismo. Znam, euharistijski Isuse, da su plemenitost i dobrota, nevinost, velik ures čovjeka, najljepši nakit žene. Dobar i plemenit čovjek, dobra i plemenita žena velika je i u Božjim i ljudskim očima... Jer, ovaj naš svijet, makar da je slab i grešan, spontano ljubi ono što je ljudski i božanski plemenito i vrijedno; cijeni i poštuje — makar zavideći — požrtvovnost, iskrenost, nevinost, blagost, dobrotu...

Ti si, Isuse moj, u svemu bio sličan čovjeku, osim u grijehu. Ti nisi griješio. Ali si, što me silno privlači k tebi, bio beskrajno blag s grešnicima. Rekao si jednom zgodom da si zbog njih došao na svijet... Da, i zbog mene si došao... Jer, koliko god bih se rado ostavio (-la) grijeha, svjestan (-na) sam da sam slab (-a) i grešan (-na)... I grijeh je moj svagda preda mnom... »Tebi sam jedinome sagriješio (-la) i pred tobom zlo učinio (-la). Pravedan ćeš biti kad progovoriš i čist kada sudiš...« — Tako ti se obraća starozavjetni pjesnik.

S njim bih se morao obratiti i ja... reći istu stvar... priznati svoje slabosti, svoj grijeh...

Tješi me, Gospodine — pri pomisli na moj život — tvoja velika ljubav, tvoja dobrota i milosrđe. Sjećam se kako si božanski govorio o »rasipnom sinu«, kako si velikodušno oprostio ženi koju su zbog grijeha htjeli kamenovati, kako si isticao primjer Dobroga pastira...

* * *

Otac je imao sina. Jednoga dana uze on svoj dio, ode od oca i sve imanje svoje potroši s kojekakvim društvom. Napušten od svakoga, kad mu je nestalo novca, »rasipni sin« ode k nekom čovjeku i življaše u bijedi...

Jednoga dana sine mu ideja: sabra se, pokaja i vrati se svojemu ocu. Otac ga — kaže Isus — radostan primi, pripremi gozbu, sve mu oprosti. Primijetiv-

ši njegovo iskreno kajanje, niti mu ne spomenu njegov grijeh i lutanje...

Drugom zgodom si, božanski moj Isuse, govorio o pastiru — o sebi Dobrom Pastiru — koji brižno traži izgubljenu ovcu i raduje se kad je nađe...

Tako su česte tvoje usporedbe i evanđeoske parabole u kojima govoriš o mojemu grijehu. Ti si došao da se ja oslobodim grijeha, da ne griješim, ali si znao za moju slabost, za moj nehaj, za propuste...

* * *

Na jednoj izložbi u Beču jedan je umjetnik izložio svoje neobično djelo: snažnu ljudsku ruku od hladnog mramora i u ruci tvrdi kamen... kamen se malo nakrivio, taman da će ispasti iz ruke, a ispod je pisalo: »Tko je od vas bez grijeha neka prvi baci kamen...«

Isuse moj, sjećam se, to su tvoje riječi. Ova ruka i kamen podsjećaju na onu zgodu iz Evanđelja, kad su ti doveli ženu grešnicu, koju su htjeli kamenovati. K tebi su je doveli, želeći čuti što ti kažeš... A ti si velikodušno pogledao, zastao si malo. Pogodila te ljudska krutost, sebeljublje i hipokrizija, pretvaranje...

A onda si mirno rekao mnoštvu koje je bilo već pograbilo kamenje spremno da grešnicu kamenuje, rekao si one riječi: »Tko je od vas bez grijeha neka prvi baci kamen.«

I toga časa kamenje je samo počelo ispadati iz ruku. Svi su se pred tobom postidjeli, znajući da tvoj božanski pogled prodire duboko u njihova srca i duše, da ti sve znaš i vidiš... Svi su postiđeni nestali. Ostala je samo žena-preljubnica, kojoj si ti, ponovno božanski, kazao: »Idi i ne griješi više.«

* * *

Evo, te tvoje riječi, te slike, ti primjeri o kojima si ti govorio tješe me i ohrabruju: da se uvijek k tebi obraćam... Jer, sve si to o meni i radi mene govorio... Ja sam onaj »rasipni sin«, grešnik (grešnica)... kojega (koju) ti uvijek nanovo primaš i božanski opominješ: »Idi i ne griješi više!«

LJUBAV PREMA BOGU I BLIŽNJEMU

»Ljubljeni, ljubimo jedan drugoga — upozorava nas sv. Ivan — jer ljubav dolazi od Boga; i tko god ljubi od Boga je rođen i poznaje Boga. Tko ne ljubi nije upoznao Boga, jer je Bog ljubav. U tome nam se očitovala ljubav Božja, što je Bog poslao na zemlju svojega jedinorođenoga Sina, da živimo po njemu...

Ljubljeni, ako je Bog nas tako ljubio, i mi moramo ljubiti jedan drugoga... Ako ljubimo jedan drugoga, Bog ostaje u nama, i njegova je ljubav u nama savršena... Tko priznaje da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu. A mi smo upoznali ljubav koju Bog ima u nama, i vjerovali u nju. Bog je ljubav: tko ostaje u ljubavi ostaje u Bogu i Bog u njemu... U ljubavi nema straha... Ako netko tvrdi: 'Ljubim Boga', a mrzi brata svojega, lažac je; jer, tko ne ljubi brata svojega kojega vidi, ne može ljubiti Boga koga ne vidi. Ovu zapovijed imamo od njega: tko ljubi Boga neka ljubi i svojega brata!« (1 Iv 4, 7—21).

Razmislimo dobro o ovim riječima sv. Ivana apostola, onoga kojega je Krist posebno ljubio i koji nam je toliko toga saopćio o ljubavi prema Bogu i bratu čovjeku.

* * *

Čujmo i sv. Pavla, i on na poseban način ističe Kristovu zapovijed ljubavi: prema Bogu i bližnjemu:

»Kad bih ljudske i anđeoske jezike govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao mjed koja ječi, ili praporac koji zveči...

Ljubav je strpljiva, ljubav je dobrostiva; ljubav ne zavidi, ne hvali se, nije ohola... zaboravlja i prašta zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini...

Sada ostaje vjera, ufanje i ljubav — to troje — ali je najveća među njima ljubav« (1 Kor 13, 1—13).

* * *

»Bog je ljubav« — stoga me njegovi nadahnuti apostoli tako uporno potiču na praktičnu ljubav prema Bogu i bližnjemu. — Hoću li ih poslušati? Pomozi mi u tome, moj euharistijski Gospodine!

»JA SAM USKRSNUĆE I ŽIVOT«

Euharistijski moj Isuse, ti si hrana moje duše, zalog mojega vječnog života. Neka tvoje božansko svjetlo obasja moje zemaljske putove i staze, da bih mogao podignuti svoj pogled prema nebu... Tako snažno djeluje tvoja riječ, tako božanski zanosi tvoja dobrota. Učini da uvijek taj žar grije moje srce, moje slabo, grešno srce...

Ali, dobri moj Kriste, najviše me zanosi tvoja pobjeda nad smrti: tvoje božansko uskrsnuće. Ono je jamstvo i potvrda svih mojih nada i povjerenja u tvoju riječ:

»Ja sam uskrsnuće i život — rekao si, kad si uskrisio mrtvog Lazara. — Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u me neće umrijeti nikada...« (Iv 11, 25—26).

* * *

Tvoja riječ i tvoje uskrsnuće podstrijek su mojoj svijesti i mojemu praktičnom životu. Ti si, Gospodine, pravi i jedini spasitelj. Hvala ti na svemu što si za me učinio i što činiš!

»Blagoslovljen gospodin Bog Izraelov, što je pohodio i otkupio narod svoj!« Blagoslovljen budi uskrsli moj Gospodine! Ti koji si »uskrsnuće i život« — budi moj život i moje uskrsnuće!

* * *

»Veliča duša moja Gospodina; duh moj kliče od radosti u Bogu Spasitelju mojemu,

jer milostivo pogleda na neznatnu službenicu svoju. Gle! Odsad će me 'blaženom' zvati svi naraštaji,

jer mi velike stvari učini Svesilni i sveto je ime njegovo,

i milosrđe je njegovo od koljena do koljena nad onima koji ga štuju...« (Lk 1, 46—50).

* * *

Ti si uskrsnuće i život! Tko vjeruje u tebe živjet će uvijeke... Riječi si svoje potvrdio životom, smrću i uskrsnućem... uskrsnućem!

MOJI IDEALI...

Svi su veliki ljudi težili za idealima... imali su svoje ideale... Svi su iskreno željeli izgraditi svoj lik, svoju ličnost... Znali su da sve počinje od njih, iz njihove nutrine... iz njihova srca i duše... I preda mnom stoje veliki ideali... O njima ovisi moja sudbina, moj mir i sreća na ovome svijetu... i moje vječno spasenje u drugome životu...

* * *

I Krist me poziva da u sebi, u svojemu srcu i duši slijedim te ideale..., da počnem od sebe... u suradnji s njim..., da izgradim sebe..., da najprije izvadim gredu iz svojega oka..., da se duhovno obnovim... sebe da duhovno odgajam...

Poslušam li ga, budem li ga slijedio... neću se pokajati. S njim i u njemu najbolje ću naći svoje ideale..., svoj put..., svoj smisao i svoje ostvarenje...

Samo, moram ga bolje upoznati, vjernije slušati, iskrenije mu se otvoriti...

* * *

Neki je slikar kažu naslikao čudna vrata, vrata bez kvake. Kad su ga pitali zašto je to tako napravio, je li se prevario, zaboravio... — on je odgovorio: To su vrata ljudskog srca, vrata ljudske duše, ona se otvaraju samo iznutra. Svatko sam može otvoriti svoja duhovna vrata... I ova moja vrata, kazao je, imaju svoju kvaku, samo ona je s druge strane, iznutra...

* * *

Doista, ako u životu želim nešto učiniti, ako se želim popraviti, pošteno i plemenito razvijati i izgraditi svoj lik, svoju ličnost... ne preostaje mi drugo nego da budem spreman (spremna) hrabrije, istinski, otvoriti vrata svoje duše, svojega srca svojemu Gospodinu... u čvršćoj, praktičnoj vjeri...

* * *

Velike si mi stvari učinio, moj Gospodine; daj da češće mislim na to: na vječni život i uskrsnuće... na konačni smisao koji si mi objavio...

VILA SREĆE

Na jednoj izložbi modernog slikarstva u Parizu jedan je umjetnik izložio svoju sliku kojoj je dao naziv »Vila sreće«. Zanimljiva je bila ta slika. Slikar je zamislio vilu sreće kako leti iznad silnoga mnoštva svijeta: mladih, starijih, starih, ljudi i žena svih dobi i uzrasta, svih zvanja i zanimanja: svi oni jure za svojom »vilom sreće«... Ali, vila leti visoko iznad njihovih uzdignutih ruku i nitko je, uza sve napore, suludu gužvu i guranje, ne može dohvatiti...

— E, pa kakva je to tvoja »vila sreće«, pitali su umjetnika, kad ti je nitko ne dohvaća?

— Da, da, odgovorio je on smireno, to je prava »vila sreće«. Svi mi za njom čeznemo, ali nam svima izmiče. Varamo se koji put, misleći da smo je dohvatili, no ubrzo spoznajemo da smo se prevarili, da je to bila životna varka, neka časovita radost, zadovoljstvo... Međutim, ona prava »vila sreće«, koja bi nas stvarno mogla zadovoljiti i usrećiti, za kojom mi u stvari čeznemo, neprestano u životu izmiče... leti, a da je ne možemo uhvatiti... To je nemoguće na ovomu svijetu. Samo njezin tračak, njezin trag koji put nam je dostupan.

— Moja »vila sreće« jest prava, konačna, vječna čovjekova sreća. Možemo je postići samo u vječnosti, u svojemu Bogu, koji je jedini kadar ispuniti sve naše čežnje i nade, završio je umjetnik.

I naš je pjesnik osjetio, davno, tu istu misao, kad je, pjevajući o čovjeku i njegovu srcu, napisao: »Ljudskom srcu uvijek nešto treba, zadovoljno nikad posve nije; čim željena cilja se dovreba, opet iz njeg sto mu želja klije.«

»Za se si nas, o Bože, stvorio — kazao je sv. Augustin — i nemirno je naše srce dok ne otpočine u tebi.«

Naša »vila sreće«, dakle, leti iznad naših ovozemaljskih domašaja. I usprkos svim našim nastojanjima, ne možemo je dohvatiti. Zašto? Zato, jer je naše srce stvoreno za neprolaznu sreću, za trajnu ljubav, za vječni život...

* * *

Što koristi čovjeku, kazao si ti, euharistijski moj Isuse, ako čitav svijet dobije, a samome sebi, svojoj duši, naudi. Ti me tako upozoravaš i potičeš, da živeći na zemlji, živeći svoj svakodnevni život, sa svim njegovim radostima i tegobama, nikada ne zaboravim na te, na svojega Boga i njegov konačni cilj sa mnom, da ne zaboravim na svoje vječno određenje, ovozemaljski život i konačni smisao...

Veliki fizičar Ampère dao je na svoj nadgrobni spomenik napisati dvije radosne riječi: »Napokon sretan!« Sretan — kazao je on, jer sam u svojemu životu uvijek nastojao živjeti i surađivati sa svojim Bogom. To me je u životu jačalo i hrabrilo; to mi je davalo duševnog mira i zadovoljstva; pružalo mi elana u radu, tješilo me u mojim životnim poteškoćama; to me i sada napunja vjerom i nadom: moj Bog s kojim sam tako prijateljski u životu živio neće me sigurno ni u vječnosti zaboraviti. To je, završio je veliki učenjak, prava životna i vječna sreća, sreća koju samo vjera, koju samo Bog može dati...

* * *

Daj mi, dobri moj Isuse, da shvatim i u životu prihvatim, da se samo s tobom mogu iskreno radovati i svoj autentični život živjeti... da shvatim da moja vjera nije nikakvo opterećenje, otuđenje ili teret... da me ona ne uči kako ću mrziti nego kako ću najbolje ljubiti... kako ću iskreno ljubiti i svojega Boga, i svojega bližnjega... i onda kada taj moj bližnji mene ne ljubi...

Ti koji si moj Put, Istina i Život, nauči me kako ću u životu, pošteno živjeti i ostati vjeran (-na) svojemu Bogu... Daj da, dok se trudim i radim, dok se brinem za svoje tijelo i svoje dnevne potrebe, nikada ne zaboravim na te... da uvijek s tobom živim, s tobom radim i planiram, da se s tobom radujem i veselim, da zajedno s tobom otkrivam i uživam radosti i ljepote života...

Zajedno s tobom!

KAZALO

»Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša«	1
Klanjam ti se smjerno	2
Skroviti Bog	3
Naš Bog je Bog ljubavi...	5
»Bog je tako ljubio svijet«	7
»Umro za mene«	8
Božansko posinovljenje čovjeka	9
Pričesna tajna	11
»Ja sam kruh života«	13
Hram Duha Svetoga	15
Život moj svagdanji	17
Vjera u mojemu životu	19
Poziv dragom Isusu	21
Nauči me, Gospodine	22
Put, Istina i Život	23
»Idi i ne griješi više«	25
Ljubav prema Bogu i bližnjemu	27
»Ja sam uskrsnuće i život«	28
Moji ideali...	29
Vila sreće	30

Knpljenoj 15/III 1989

 Mare Bolić Šibenik